

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 1/10

Λουξεμβούργο, 12 Ιανουαρίου 2010

Αποφάσεις στις υποθέσεις C-229/08 και C-341/08

Colin Wolf κατά Stadt Frankfurt am Main

Domnica Petersen κατά Berufungsausschuss für Zahnärzte für den
Bezirk Westfalen-Lippe

Υπηρεσία
Πληροφόρησης

Τύπου

και

**Επιτρέπεται η πρόσληψη μέχρι του ανωτάτου ορίου ηλικίας των 30 ετών σε
ορισμένες θέσεις του πυροσβεστικού σώματος και ο καθορισμός στα 68 έτη ως
ανώτατο όριο για την άσκηση της δραστηριότητας του συμβεβλημένου οδοντιάτρου**

Τα εν λόγω όρια ηλικίας δεν συνιστούν απαγορευόμενες δυσμενείς διακρίσεις λόγω ηλικίας όταν πρόκειται για πυροσβέστες που μετέχουν άμεσα στην καταπολέμηση των πυρκαϊών και, στην περίπτωση των οδοντιάτρων, μόνον αν ο περιορισμός αυτός είναι κατάλληλος και αποσκοπεί με συνοχή στην επίτευξη του σκοπού προστασίας της υγείας ή της πολιτικής της απασχολήσεως

Η οδηγία 2000/78¹ απαγορεύει, στον τομέα της απασχολήσεως και της εργασίας, μεταξύ άλλων, τις δυσμενείς διακρίσεις λόγω ηλικίας. Πάντως, η οδηγία δεν απαγορεύει τη λήψη εθνικών μέτρων που είναι απαραίτητα για την προστασία της υγείας. Δίνει επίσης τη δυνατότητα στον εθνικό νομοθέτη να προβλέπει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, διαφορετική μεταχείριση, μολονότι στηρίζεται στην ηλικία ή σε χαρακτηριστικό συνδεδεμένο με την ηλικία, δεν συνιστά δυσμενή διάκριση και, συνεπώς, δεν απαγορεύεται.

Επομένως, επιτρέπεται διαφορετική μεταχείριση λόγω χαρακτηριστικού συνδεδεμένου με την ηλικία όταν, λόγω της φύσεως επαγγελματικής δραστηριότητας ή των όρων ασκήσεώς της, το χαρακτηριστικό αυτό αποτελεί ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση. Δύναται επίσης να γίνει δεκτή διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας όταν απαιτείται για την προστασία της υγείας ή όταν δικαιολογείται από θεμιτό σκοπό, μεταξύ άλλων, της πολιτικής της απασχολήσεως, της αγοράς εργασίας ή της επαγγελματικής κατάρτισεως.

Το κρατίδιο της Έσσης (Γερμανία) ορίζει το 30ό έτος ως ανώτατο όριο ηλικίας για την πρόσληψη σε θέσεις μέσης βαθμίδας των τεχνικών υπηρεσιών του πυροσβεστικού σώματος, τα μέλη των οποίων μετέχουν, μεταξύ άλλων, σε κατάσβεση πυρκαϊών. Το όριο αυτό ηλικίας σκοπεί να διασφαλίσει την επιχειρησιακή ετοιμότητα και την εύρυθμη λειτουργία του πυροσβεστικού σώματος.

Ο Colin Wolf υπέβαλε υποψηφιότητα στον Δήμο της Φρανκφούρτης για πρόσληψη σε θέσεις μέσης βαθμίδας των τεχνικών υπηρεσιών του πυροσβεστικού σώματος. Η υποψηφιότητά του δεν μπόρεσε να ληφθεί υπόψη λόγω του ότι είχε υπερβεί το όριο ηλικίας των 30 ετών. Κατά την ημερομηνία καταθέσεως της υποψηφιότητάς του, ήταν 29 ετών, αλλά κατά την ημερομηνία της προσεχούς προσλήψεως, ήταν 31 ετών. Το διοικητικό δικαστήριο της Frankfurt am Main, ενώπιον του οποίου ο C. Wolf ενάγει τον Δήμο της Φρανκφούρτης ζητώντας την καταβολή αποζημιώσεως, υπέβαλε προδικαστικό ερώτημα ενώπιον του Δικαστηρίου ως προς το περιθώριο ελιγμών που διαθέτει ο εθνικός νομοθέτης για να προβλέψει περιπτώσεις όπου η διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας δεν συνιστά δυσμενή διάκριση απαγορευόμενη από το κοινοτικό δίκαιο.

¹ Οδηγία 2000/78/EK του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303, σ. 16).

Το Δικαστήριο, με την απόφαση που εξέδωσε στην υπόθεση Wolf, διαπιστώνει ότι η οδηγία δεν απαγορεύει το ανώτατο αυτό όριο ηλικίας όπως προβλέπεται από το κρατίδιο της Έσσης για την πρόσληψη σε θέσεις της μέσης βαθμίδας των τεχνικών υπηρεσιών του πυροσβεστικού σώματος.

Συγκεκριμένα, η διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας την οποία συνεπάγεται το εν λόγω όριο ηλικίας δικαιολογείται εφόσον πληροί όλες τις προβλεπόμενες από την οδηγία προϋποθέσεις. Επομένως, η μέριμνα διασφάλισης της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της εύρυθμης λειτουργίας του πυροσβεστικού σώματος συνιστά θεμιτό σκοπό. Επιπλέον, οι ιδιαίτερα υψηλών προδιαγραφών σωματικές ικανότητες μπορούν να θεωρηθούν ως ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, για την άσκηση του επαγγέλματος του πυροσβέστη μέσης βαθμίδας των τεχνικών υπηρεσιών, τα μέλη των οποίων μετέχουν, μεταξύ άλλων, σε κατάσβεση πυρκαϊών και σε παροχή συνδρομής στα χρήζοντα αυτής πρόσωπα. Οι υψηλές απαιτήσεις σωματικής ευρωστίας για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής συνδέονται με την ηλικία, εφόσον, σύμφωνα με τα επιστημονικά στοιχεία που προσκόμισε η Γερμανική Κυβέρνηση, ελάχιστοι υπάλληλοι ηλικίας πλέον των 45 ετών έχουν επαρκείς σωματικές ικανότητες για την άσκηση της δραστηριότητάς τους στον τομέα κατασβέσεως των πυρκαϊών. Εξάλλου, το ανώτατο όριο ηλικίας μπορεί να θεωρηθεί ότι, αφενός, είναι κατάλληλο για τον σκοπό που συνίσταται στη διασφάλιση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της εύρυθμης λειτουργίας του πυροσβεστικού σώματος και, αφετέρου, δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

Όσον αφορά την υπόθεση Petersen, ο γερμανικός κώδικας κοινωνικής ασφάλισης, όπως τυγχάνει εφαρμογής στην υπόθεση αυτή, προέβλεπε ότι η άδεια ασκήσεως, στο πλαίσιο του εκ του νόμου γερμανικού συστήματος ασφάλισης υγείας, της δραστηριότητας του συμβεβλημένου οδοντιάτρου παύει να ισχύει κατά τη λήξη του τριμήνου κατά τη διάρκεια του οποίου ο συμβεβλημένος οδοντίατρος συμπληρώνει το 68ο έτος της ηλικίας του. Πέραν του συστήματος αυτού των συμβεβλημένων με τα ασφαλιστικά ταμεία οδοντιάτρων, οι οδοντίατροι δύνανται να ασκούν το επάγγελμά τους ανεξαρτήτως ηλικίας. Στη Γερμανία, το 90 % των ασθενών υπάγονται στο εκ του νόμου σύστημα ασφάλισης υγείας.

Η Domnica Petersen είχε, από το 1974, άδεια παροχής οδοντιατρικών υπηρεσιών ως συμβεβλημένος οδοντίατρος. Τον Απρίλιο του 2007, συμπλήρωσε το 68ο έτος της ηλικίας της. Ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου εργατικών διαφορών του Dortmund (Γερμανία), προσέβαλε την απόφαση της αρμόδιας επιτροπής χορηγήσεως αδειών παροχής οδοντιατρικών υπηρεσιών, σύμφωνα με την οποία η άδειά της παροχής οδοντιατρικών υπηρεσιών ως συμβεβλημένος οδοντίατρος έληγε στα τέλη Ιουνίου 2007. Το δικαστήριο αυτό υπέβαλε ενώπιον του Δικαστηρίου πολυάριθμα ερωτήματα ως προς το αν το όριο αυτό ηλικίας συμβιβάζεται με την οδηγία 2000/78. Το αιτούν δικαστήριο αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι, σύμφωνα με το ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο, το όριο αυτό ηλικίας δικαιολογείται από την ανάγκη προστασίας των ασθενών, και, σύμφωνα με το ομοσπονδιακό Δικαστήριο εργατικών διαφορών, δικαιολογείται από τον σκοπό διατηρήσεως των δυνατοτήτων απασχολήσεως των νέων συμβεβλημένων οδοντιάτρων.

Με την απόφαση Petersen, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ένα κράτος μέλος μπορεί νομίμως να κρίνει αναγκαίο τον καθορισμό ορίου ηλικίας για την άσκηση ενός ιατρικού επαγγέλματος, όπως είναι το επάγγελμα του οδοντιάτρου, με σκοπό την προστασία της υγείας των ασθενών.

Ωστόσο, η οδηγία απαγορεύει τα εθνικά μέτρα που προβλέπουν ένα ανώτατο όριο ηλικίας για την άσκηση του επαγγέλματος του συμβεβλημένου οδοντιάτρου, εν προκειμένω το 68ο έτος, αν ο μόνος στόχος που επιδιώκεται με το οικείο μέτρο είναι η προστασία της υγείας των ασθενών από την πτώση της απόδοσης των οδοντιάτρων αυτών μετά από την ηλικία αυτή, αφού το ίδιο αυτό όριο ηλικίας δεν ισχύει για του μη συμβεβλημένους οδοντιάτρους. Συγκεκριμένα, το μέτρο αυτό δεν εμφανίζει συνοχή και δεν μπορεί, επομένως, να θεωρηθεί αναγκαίο για την προστασία της υγείας.

Αντιθέτως, η οδηγία δεν απαγορεύει το ανώτατο αυτό όριο ηλικίας, αν ο στόχος του έγκειται στην μεταξύ των γενεών κατανομή των ευκαιριών απασχόλησης στο επάγγελμα του συμβεβλημένου οδοντιάτρου, εφόσον το οικείο μέτρο είναι πρόσφορο και αναγκαίο, με δεδομένη την κατάσταση της οικείας αγοράς εργασίας, για την επίτευξη του στόχου αυτού. Η ηλικία των 68 ετών μπορεί να

θεωρηθεί αρκούντως προχωρημένη, ώστε να δικαιολογείται η λήξη της ισχύος της άδειας ασκήσεως της δραστηριότητας του συμβεβλημένου οδοντιάτρου.

Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εξακριβώσει τον στόχο που επιδιώκεται με το μέτρο επιβολής του ορίου ηλικίας για τους συμβεβλημένους οδοντιάτρους. Σε περίπτωση που το εν λόγω όριο ηλικίας είναι, με δεδομένο τον στόχο που επιδιώκει, αντίθετο προς την οδηγία, εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί διαφορά μεταξύ ενός ιδιώτη και ενός διοικητικού φορέα, όπως της επιτροπής χορηγήσεως αδειών παροχής οδοντιατρικών υπηρεσιών, να μην εφαρμόσει τη ρύθμιση αυτή, ακόμη και αν είναι προγενέστερη της οδηγίας και το εθνικό δίκαιο δεν προβλέπει την υποχρέωση μη εφαρμογής της εν λόγω ρύθμισης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582